

Kolmula: Ingen rekruttering fra Stad til Vesterålen

Kolmulebestanden har slitt med dårlig rekruttering i flere år, og ingenting tyder på at det er noen bedring på gang. Forsker Jens Christian Holst har lite

positivt å melde til kolmuleflåten etter at årets mest omfattende forskningsinnsats til havs på pelagiske bestander er avsluttet. Alle utregninger er ikke

gjort, men et bilde tegner seg likevel.

– Nye årsklasser så vi lite til. På strekningen langs eggakanten fra Stad til Vesterålen, der det vanligvis har vært

mye ung kolmule å se på denne tiden av året, var det nå stort sett bare stor og gammel fisk til stede. – Denne situasjonen bekymrer oss, understreker Holst.

Nvg-silda på leting etter mat

FORSKNING

Beiteforholdene for sild sentralt i Norskehavet begynner nå å bli merkbart dårligere. Jakten på nye beitemarker er i gang.

Jon Eirik Olsen

Harstad

Havforskerens årlige internasjonale sildetokt er nylig avsluttet, og seks fartøy har til sammen dekket hele nvg-sildas utbredelsesområde. Den enorme bestanden av norsk vårgytende sild (nvg-sild) jakter på mat ut mot kantene av sitt tidligere beiteområde.

Ingen dramatik

– Etterarbeidet er langt fra ferdig, og vi kan dermed ikke presentere konkrete tall ennå. Men mitt foreløpige inntrykk er at når det gjelder bestanden som helhet er det ikke dramatiske endringer på gang i noen retning, sier ansvarlig for nvg-silda ved Havforskningsinstituttet, Jens Christian Holst.

77 Kommende høsts tokt på overvintringsområdene er strøket på grunn av innsparinger ved Havforskningsinstituttet

Havforsker Jens Christian Holst

– Likevel ser vi at silda oppsøker litt andre beiteområder enn tidligere, og hovedtyngden oppholder seg lenger mot sørvest enn i fjor til samme tid. Mye er i færøysk sone og sørvestlige del av Smutthavet akkurat nå.

Det er delte meninger blant forskerne om hvorfor mattilgangen i Norskehavet er i tilbakegang.

Men Holst tror et viktig moment kan være at vi i en lengre periode har hatt flere sterke

pelagiske bestander som beiter i dette området. Rundt 25 millioner tonn pelagisk og mesopelagisk fisk trenger mye mat, og det setter sine spor etter hvert.

Senere innsig?

Holst vil foreløpig ikke spekulere i hvilke konsekvenser denne utviklingen kan få på lengre sikt. Men allerede til høsten kan man komme til å se følger av at den største silda er den som nå oppholder seg lengst vest.

Det kan bety enda senere innsig mot norskekysten – en tendens fiskerne har erfart over flere sesonger allerede.

Hovedtyngden av nvg-silda, den som sist overvintret i havområdene nord for Andenes, tror imidlertid Holst er i rute og vil returnere til de samme områdene til høsten. Det var denne silda som ga fiskerne det meste av et rekordstort uttak siste sesong.

Og med en sommers vekst bak seg bør den kunne gi grunnlag for fortsatt sildeoptimisme blant de mange fiskerne som har silda som sitt viktigste sesongfiskeri.

– Likevel må nok fiskerne forberede seg på å ta ut mest mulig av den større silda vest i havet til høsten, før den eventuelt blander seg opp med den mindre nord av Vesterålen, sier Holst.

Fisker ikke

På Færøyene har man notert seg de større mengdene sild i nærområdet nå, men etter det Fiskeribladet Fiskaren får opplyst er man ikke innstilt på å fiske relativt mager sild til fabrikk, så lenge man har adgang til å ta den samme silda i en langt feitere og mer verdifull utgave i norsk sone til høsten og vinteren.

Det var en del debatt omkring den store nvg-silda noen ringnotbåter fant ganske langt vest i havet utenfor Lofoten sist

Jens Christian Holst

Havsild: Silda jakter på nye beitemarker, og flåtens jakt på silda vil fortsatt foregå langt til havs.

FOTO: BJØRN TORE FORBERG

høst. Med tanke på markeder som betaler best for den største silda, ønsket fiskerne seg mer forskningsinnsats på akkurat denne komponenten av bestanden.

– Vi vet ikke så mye mer enn at dette er den silda som nå beiter aller lengst vekk fra norskekysten. Og jeg ser ikke bort fra

at deler av denne silda overvintret andre steder sist vinter som vi ikke kjenner til i dag.

– Kommende høsts tokt på overvintringsområdene er strøket på grunn av innsparinger ved Havforskningsinstituttet og vi ser nå etter alternative muligheter i tilfelle større endringer skulle inntreffe.

– Jeg er derimot ganske sikker på at all gytetiden nvg-sild var inne på gyteteltene på Norskekysten i vår. Alle våre undersøkelser i ettertid tyder på det, sier Holst.

jon.eirik.olsen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 22